

L'AMIC DEL POBLE

Núm. 19—Any II

Girona, 12 de Setembre de 1932

Preu: 10 cts.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: FORÇA, 6, 1.er

LLEÓ XIII

1810 — 1903

En aquests moments de lluites socials en què el fort sol atropellar al feble i el món inconscienment es precipita per una pendent que—de no trobar aturador—ha de menar-lo fatalment al sistema més absurd i monstruós, serà bo recordar que la doctrina catòlica és l'única que pot resoldre aquest desgavell social-econòmic els efectes del qual tots venim sofrint d'un quant temps ençà. I recordant-ho s'escau de recordar també la figura del Sant Pare dels obrers—Lleó XIII—qui en la seva carta magna—l'Encíclica «Rerum Novarum»—féu públiques les normes justíssimes per a deixar resolta la qüestió social, sense haver de recórrer al socialisme—conseqüència reactiva del liberalisme econòmic antífesi de la doctrina catòlica—, ni molt menys a aquest altre sistema anomenat comunisme.

Lleó XIII sense desviar-se de la direcció de l'Església Catòlica vetllà per tal de fer arribar fins al fons de la consciència dels homes aquest respecte mutu, sense el qual no és possible arribar a la pau dels esperits, que únicament pot trobar-se en l'Escola de Crist. Oblideu—diu als obrers i als que pateixen—el socialisme despòtic, el bolxevisme absolutista i tota la massa d'exploitadors que dient-vos els vostres redemptors, no fan més que viure a les vostres espalles: torneu a Crist que sols Ell us estima.

L'any 1891 publicà l'Encíclica Rerum Novarum, verdadera Carta Magna de les reivindicacions del proletariat, en la qual dibuixava mestriolament el que havien d'ésser les relacions entre els patrons i obrers bo i senyalant llurs drets i llurs deures. Combat el socialisme no pas perquè defensa els interessos dels obrers sinó per ésser materialista, declarar-se partidari de l'abolició de la propietat i alhora fomentar la lluita de classes.

Estudiar l'abast de les doctrines socials de Lleó XIII així com també el conjunt de tota la tasca realitza-

da durant la seva existència, requereix un nombre crescut de quartilles i una documentació amplíssima si és que hom té el propòsit de donar una versió exacte de la seva obra. I és que Lleó XIII no limità pas la seva actuació dins el camp social, sinó que la seva influència es deixà sentir en una multitud de qüestions en cada una de les quals prestà la seva valuosa atenció. Podríem esmentar ací la defensa que féu de la puresa de la doctrina catòlica davant de les infiltracions herètiques que l'amenaçaven, en la condemna de l'americanisme amb l'Encíclica «Testem benevolentiae» feta pública l'any 1898, i en l'Encíclica «Providentissimus Deus», sobre l'estudi de la Sagrada Escripura. Temps abans publicà les Encíclics «Libertas» contra el liberalisme, «Humanum genus» contra la franc-maçoneria i, especialment, l'Encíclica «Aeterni Patris» en la qual recomana l'estudi de la doctrina de Sant Tomàs.

Lleó XIII facilità extraordinàriament els estudis històrics manant obrir als estudiosos els arxius secrets del Vaticà.

Intervingué, també, amb èxit falaguer en la resolució de conflictes de caràcter internacional que l'acreditaren com a excel·lent diplomàtic.

En aquests moments de lluita, cal que girem l'esguard vers les doctrines de Lleó XIII perquè la llum que se'n desprèn il·lumini el nostre esguard i ens faci obrar amb la major rectitud i amb la major consciència.

J. SAGARRA i TORREGROSA

¡Viva la libertad de conciencia!

La de los ateos, la de los deistas, la de los pancistas.

NOTA.—Menos la de los frailes
EL PUEBLO.—¡Pues vaya una libertad!!

L'Església contra la Ciència?

Molts dels nostres amics senten que dels llavis dels seus companys de treball en surten greus acusacions en les que es diu que l'Església és enemiga de la Ciència, enemiga de tot progrés.

Per això hem cregut convenient i interessant per als nostres lectors, la traducció de l'article sortit en el setmanari belga J. O. C., en el qual es refuta admirablement el tòpic més amunt esmentat.

«ELS CATOLICS I EL PROGRES DE LA CIENCIA»

És una gran compassió la que ens mou a demostrar a molts desgraciadament equivocats, que els catòlics, els clericals, lluny d'ésser enemics de la ciència, del progrés, ben lluny de trobar dins la Religió, entrebancs, són pel contrari, els avantguardistes, els «pionners» de la Ciència.

No coneixeu les nostres UNIVERSITATS CATOLIQVES on un eixam de savis catòlics treballen i ensenyen?

No coneixeu el nom d'un VOLTA d'un AMPERE, tots dos catòlics?

Sou tan ignorants de les meravelles de la Ràdio, que ignoreu que els seus inventors, BRANLY, i MARCONI, són catòlics?

Els CAUCHY i els BIOT, han estat dos noms il·lustres en matemàtiques i han estat Catòlics! El primer deia;

Jo sóc cristià, és a dir, jo crec en la divinitat de Crist, com hi cregueren Tycho-Brahé, Copèrnic, Descartes, Newton, Fermat, Leibnitz, Pascal, Grimaldi, Euler, Guldin, Boscovick, Gerdil, tots els grans geòmetres, astrònoms i físics, dels segles passats. I si em pregunteu la raó, us diré i us convencereu, que les meves conviccions són el resultat, no de prejudicis de naixença, sinó d'un examen pregon.

Joan Batista Dumas, secretari perpetu de l'Acadèmia de Ciències de Paris, diu:

Jo crec en el Déu la Revelació, com en el Déu de la Natura i la Raó perquè és el mateix.

Pasteur, aquest gran cristià i gran savi, a qui totes les generacions deuen les descobertes modernes de la medicina, era també un gran catòlic:

«Quan hom ha estudiat, posseeix la fe d'un bretó; si encara hagués estudiat més, tindria la fe d'una bretona.»

I així llegim en el llibre «La part des croyants dans les decouvertes du XIXé Siècle» d'Antonin Eymieu, que del 80 al 85 per cent dels nous descobriments de la ciència, són obra de creients, de cristians.

Ja veiem, doncs, com cau per la seva base la tant repetida frase de què l'Església, la Religió, és enemiga de la ciència, però qui negarà el

MAL ÚS DEL PROGRES I DE LA CIENCIA?

Si bé l'Església és amiga com hem dit del progrés, de la ciència, i del benestar material que porta, l'Església condemna el mal ús del progrés que sovint engendra en l'ordre moral més mal que bé.

El maquinisme, la fàbrica que n'és la conseqüència, és el progrés... però mireu a quin ús és sovint empleada. «La matèria inerta, escriu el Papa, surt ennoblida del taller, mentre que els homes s'hi corrompeixen i es degraden. (Quadragesimo Anno).

La impremta, la premsa, és el progrés, però fixeu-vos com sovint ella porta la mentida, la immoralitat, la pèrdua moral i religiosa de la humanitat.

El cinema és una conquesta admirable de la Ciència, però remarqueu com és substituït en els films, on els homes aprenen a considerar el vici com a cosa completament normal.

La química, la mecànica, són posades al servei de la iniquitat i la barbàrie, al servei de les guerres, sempre espantoses, que els homes fan entre ells mateixos, puix que són fàl·lies totes les utopies que presenten per a convèncer que Ciència i Religió són dues coses contradictòries. Que el que l'Església condemna és el mal ús que de la Ciència es fa, i que nosaltres hem de procurar, que el progrés segueixi sempre el fi al qual és destinat; això és, a proporcionar el major benestar moral i religiós de la humanitat.

Trad. de S. CASASSES

ELS DOS CAMARADES

LA TERRA ÉS PER A TOTHOM

Em plau veure't per aquí altra volta i més prompte del que em creia, que hi hauria alguna cosa de nou?

—I tan nou que si no em treus del mal pas no podré més acostar-me a un lloc de reunió que solia freqüentar i on s'hi parla de tot, s'entén de les coses d'actualitat, com de les qüestions de rics i pobres etc. Figura't tu que estàs en conversa tirada i ve un i sense dir «aigua va» t'engega una carretilla com aquesta: Vamos, està vist que *la terra és per a tothom* ¿què en pensaries?

—Home em pensaria que deu saber el que es diu i voldria esbrinar-ho.

—Doncs jo m'he callat com un mort, creient que tenia que veure-me-les amb un comunista i veuràs jo no n'estic al cap d'allà d'aquestes coses.

—Parlant-te amb franquesa jo crec que el que t'ha mancat ha estat la serenitat, perquè no hi veig jo a la frase la gravetat que tu suposes; fins te diré que amb una petita variant ja no tindria cap dificultat en suscriure-la: Que digués per exemple, *la terra és per a viuré'n tothom*.

—Escolta ¿que saps algú que directa o indirectament no visqui de la terra?

—Ah, no, que no vivim pas els homes dels aires del Cell!

—Res, els de la carretilla que dius tu t'ha sulfarat i per això ho has pres de seguida per la banda que crema.

—Això té no conèixer les qüestions més que superficialment. Si ell hagués dit *la terra és de tothom*, ja fóra altra cosa. Aleshores podia saltar-hi un altre i dir-li: Ei, mestre, comenceu per fer-me part del vostre, del que us costa les vostres economies o dels vostres avantpassats, i hauries vist com reculava i no hi volia saber-hi res; però amb dir que la terra és per a tothom no féu sinó afir-

Entre el hábito y el gorro frigio o un compañero de viaje

¡Que lástima de mujer! ¡tan guapísima i cuasi desahuciada de la medina! Es alta y delgada como una virgen de Perujino; es blanca como la espuma de la leche; los ojos azules protegidos de largas pestañas, no le ben en la cara los cabellos, tienen color de las espigas de julio; las mejillas y las manos han adquirido esa fatal transparencia que sólo sabe comunicar una enfermedad grave sufrida por mucho tiempo. Pues ¿y el metal de su voz? ¡Ya quisieran los gorjeos del agua, saltando por lechos de guijas tener la melodía de la garganta de aquella pobre muchacha de diez y nueve años!... Créeme, lector, no puedo mirarla sin conmoverme profundamente. Mirala tu, también, sentada en esta pobre silla de hanea, apoyada la cabeza en la blanca almohada y cruzadas las manos en la falda...

Si la vieran los franceses le pondrían al momento un apodo; la llamarían «la lis blanch» la azucena blanca.

Nosotros, sin embargo, dejándonos de apodos, porque la pobre mujer no está para que la motejemos, ni aun con las frases más poéticas y galantes, la llamaremos con su nombre de pila, que es muy hermoso y muy español: Teresa.

Teresa no es rica, lo cual es en este caso un grave inconveniente, porque si lo fuera vendrían a su pueblo los mejores médicos de Valencia y quizá la curarían; pero siendo pobre hija de un albañil, huérfana de madre además, y con varios hermanitos menores, nn tendrá otro reme-

dio que ir ella a la hermosa metrópoli de levante en busca de la vida que se le escapa.

Pero, ¿irá sola?...

¡Imposible!

¿La acompañará su padre?

Bien quisiera él; pero los recursos son escasos, el crédito nulo, y, además, no es cosa de que pierda él cuatro o seis días de jornal, que son los días que habría de emplear en el viaje.

II

—Buenos días, Cucala.

—Bienvenido, Cuñeta.

—¿Cómo sigue tu hija?

—Mal, hombre, mal; allí dentro está sentada en su cuarto, con la cara más blanca que el alabastro.

—¡Vaya, hombre, lo siento! ¿Y los médicos?...

—¡Bah! ¡los médicos!... Mi única esperanza es el especialista que hay en Valencia.

—¿Y por qué no la llevas allí?

—Porque no hay de esto, Cuqueta, —contestó Cucala haciendo con las yemas de los dedos índice y pulgar con que significamos la moneda.

—¡Ira de Dios, Cucala!... Tu no tienes un cuarto, y en cambio allí están los frailes de San Francisco gastándose una millonada en su convento nuevo.

—Tienes razón, Cuqueta, pero ¿qué le hemos de hacer!

—¡Concho! pues fusilarlos.

—Estoy conforme.

—Y quemar su convento.

—Aprobado.

—E incautarnos de los que han robado.

—Eso digo yo.

mar el que ja es veu, a saber, que tots els homes, sien de l'estament que sien, i mal sien Comtes o Reis, per un concepte o per un altre tenim necessitat de viure de la terra i per això tots ens hi hauríem d'interessar perquè les coses de la terra anessin bé, el que desgraciadament no és fer, i d'aquí en vénen quasi tots els mals que patim; del poc amor i interès per la terra i del poc amor a Déu qui ens l'ha donada per palau de l'home i com a mitjà de subsistència, sinó que els

homes desagraïts tenim la fatalitat d'agafar quasi sempre les coses al revés.

Així ¿et sembla que puc continuar assistint a aquell lloc de reunió sense perill?

—No sols pots sinó que t'aconsello que hi vagis pel bé que hi pots fer projectant algun raig de llum sobre les qüestions d'avui dia que es presenten a tantes extravagàncies i inexactituds però això sí tingues molt compte del que dius i estigues alerta per

—Porque si a ellos les gusta una casa cómoda, también me gusta a mí.

—Y a mí también.

—Y si a ellos les gusta correr francachelas de todas clases, como dice el «Motín» de hoy, también nos gusta a nosotros.

—Es verdad, Cuqueta.

—Pues el día que venga la República se habrán terminado las injusticias, todos los fanatismos, todas las diferencias sociales. Todo será para todos, porque los hombres honrados estableceremos el reinado de la igualdad sobre las ruínas de la burguesía sin entrañas. Cerraremos las iglesias o las convertiremos en Escuelas modernas; transformaremos los Conventos en Casa del Pueblo; suprimiremos las sotanas; suprimiremos las sotanas; expulsaremos los frailes y libres de todos estos cuervos, estableceremos el amor libre y viviremos en el mejor de los mundos. Ese es el programa de los hombres honrados... Oye tú, ¿crees que los dos somos honrados?

—Honradísimos, Cuqueta.

III

—Sí, señor, honradísimos—siguió diciendo Cucala, cuando se ausentó su correligionario—honradísimos; pero si mi honradez merece un presidio, la de ese querillán reclama una horca. Honradísimo él; pero presta el dinero al cincuenta por ciento... Honradísimo, pero fué tres años concejal y salió rico; si lo es un año más no quedan ni los clavos en el Ayuntamiento... Honradísimo, pero tiene más de una mujer a quien tiene la frescura de llamar suya, porque le cuesta su dinero. ¡Es mucha su honradez!...

no perdre la serenitat si fos cas que engegessin alguna altra carretilla...

—Perd cuidado.

A.

Si és precis destruir lo dolent, és molt necessari refer lo bo.

Pues, no, que la mia tampoco la deja de sombra... Pero, ¡qué disparate! Si yo fuese como él, me ahorcava; sí, señor, me ahorcaba de fijo...

Lo que urge de veras, lo que interesa a un padre es la salud de su hija... Teresa, mi pobre Teresa, se me muere por la posta si no la llevo a la capital... Nada, allá irá aunque sea preciso vender las herramientas... Ante todo, su salud; en Valencia tengo una parienta; la avisaré que salga a la estación a recibir a mi hija; sólo falta buscar ena persona de confianza a quien encomendar durante el viaje i seguridad de mi enfermita... ¿Encontraré una persona de confianza? ¡Buenos están los tiempos para fiarse uno de nadie, y mucho menos para confiar una muchacha guapísima como un sol! Un ángel, sí, un ángel necesito yo para hacerle entrega de ese pedazo de mis entrañas, de esa pureza en persona, de esa rosa perfumada y sin espinas... Un ángel necesito a quien pueda decirle confiado:—A usted se la entrego; acompañamela, guárdela y defiéndela hasta la capital. Allí la recogerá una parienta mía...

Ea, no desconfiemos de encontrarle... Yo no merezco que San Antonio me oiga, porque soy un... sinvergüenza, un herejote, un republicano y está todo dicho, pero mi Teresa es nna santa, y los santos se entienden con los santos. Ella pedirá al santo bendito que la depare una persona honrada con la qual pueda ir ella completamente segura como con su padre... Ea, pues, manos a la obra, que el tiempo vuela, y cada día que passa es una esperanza que se pierde...

IV

En la estación de Villareal de la Plana, pobración levantina enclavada en un jardín de naranjos y limoneros, acaba de parar el tren correo, que va de Barcelona a Valencia.

Tiene cinco minutos de parada.

Cucala, llevando del brazo a su querida Teresa, recorre todo el tren abriendo y cerrando inútilmente los departamentos, porque en ninguno de ellos encuentra lo que busca; una cara simpática, una fisonomía que le infunda confianza, un viajero o viajera a quien pedir un favor, una caridad para una enferma, un sacrificio en obsequio de su hija.

Sin duda no deben faltar en los coches muchas personas a las cuales gustoso podría confiar el tesoro de su hija; pero las circunstancias se pre-

sentan tan complejas que no logra su deseo.

Excusa de rogar a los viajeros de primera clase, precisamente porque él es pobre y está además, prevenido contra la burguesía.

En los coches de segunda clase sólo encuentra horteras y viajantes... ¡y Dios sabe quién serán ellos!

En tercera clase... Ahí, sí; ahí encuentra muchas caras honradas, muchos tipos que le inspiran confianza; pero también encuentra fachas patibularias, caras abotagadas por el vino, petimetres desvergonzados, tipos chulescos, mujeres pblemáticas, y mientras de los primeros pueden esperar cortesías y cariño para tu hija, de los segundos debe tener miradas licenciosas y frases atrevidas.

No faltaban más que dos minutos para arrancar el tren, cuando abrió afortunadamente un departamento de tercera y encontró en él una cara conocida.

Era Cuqueta, y frente a él un fraile y otros viajeros.

Frisaba el religioso en los cuarenta años y por raro contraste tenía la barba negra y la cabeza blanca; señal evidente de que había trabajado más con la cabeza que con las muelas al revés del famoso embajador alemán, visto por Carlos V. que tenía la barba blanca y la cabeza negra, porque trabajaba más con la primera que con la segunda. Tenía, además el buen fraile, esa mirada, mezcla de serenidad y de inocencia que suele ser característica del hombre de oración y de sólidas virtudes.

Al verlo Cucala, pensó para sus adentros:—¡Ca! No tiene este fraile cara de francachelista, como pintan a los de su hábito, Cuqueta y «El motín».

Vsiviéndose hacia Cuqueta, le dijo en voz alta.

—Adiós, hombre. ¿A dónde vas?

—A Valencia, ¿y tú?

—Yo vengo con Teresa a la Esta-

ción, buscando una persona a quien le pueda encomendar hasta la capital, pues también ella va allí.

—¿A curarse?

—Sí, a curarse.

—Pues que venga conmigo.

—¿Contigo? ¡eso! ¡buen tuno estás hecho!

—¡Concho, hombre! ¡cuidado con lo que dices! ¿no soy tan honrado como tú?

—Si lo eres, pero ahora se trata de hija... y mi hija es lo que más amo en este mundo.

—Entonces, es que no te inspire confianza y con eso me ofendes...

—Sí, hombre; me inspiras, pero, por si acaso... ¡oiga uste, padre! —añadió, dirigiendo la palabra al religioso— ¿Va usted a Valencia?

—Si señor.

—¿Haría usted la caridad de admitir ahí dentro, cerca de usted, a una pobre enferma?

—No hay inconveniente.

—Pues sívala usted de compañero hasta la capital... allí la recogerá una parienta... Dios se lo pagará a V.

Teresa besó a su padre y subió al coche cuando el tren silbaba para ponerse en marcha.

Mientras éste se alejaba por entre los naranjos y limoneros puestos a uno y al otro lado de la vía, el reflexivo Cucala decía entre dientes:

—¿Y qué importa que se enfade Cuqueta? ¿Qué importa que perdamos la amistad?... Así como sería una estupidez confiar un tesoro a un ladrón, así habría sido una estulticia entregar mi hija a este perillán... Una cosa es ser correligionarios y amigos en política e ideas, y otra fiarme de estos amigos y correligionarios en asuntos de tanta monta.

¡No, no! El instinto me dice que hay más honradez en los hábitos de los frailes que en el gorro frigio de los míos.

BUENO

La moralitat cristiana no ha estat trobada insuficient, sinó posada a prova i després per "difícil" ha estat abandonada pels covarts.

Los hijos del Comunista

Fue chofer de un millonario aventurero; y de su regreso por tierras rusas trajo a España diez mil pesetas limpiamente ganadas, conduciendo el volante de un «Hispano Suiza», y un caudal de teorías soviéticas. En Barcelona dejó las diez mil pesetas: Unas noches de cabaret, media docena de trotonas y unos naipes mugrientos... Era casado; y como sus hijos le pidieran pan, hubo de colocarse en la fábrica de un pueblecillo cercano a la capital cuyo patrono le conoció en otros tiempos, cuando aprendiera su oficio.

Es lo cierto que el recuerdo de los mal-gastados dos mil duros le traía a mal traer; no trabajaba a gusto, no trabajaba bien. El director de la fábrica hubo de reñirle por su falta de atención y el antiguo chófer, rebelde, recordó el caudal de teorías comunistas que trajera de Rusia. Terreno abonado para el extremismo, fué nombrado delegado de un Sindicato prevaricador y al cabo de seis meses de trabajar en la fábrica, donde en su mocedad aprendió el oficio, era el «coco» del burgués, el matón del pueblo. Y no le iba mal; no le iba mal porque además de su jornal mal ganado, percibía quince pesetas diarias como premio a las coacciones que ejercía sobre sus compañeros, para que las huelgas sistemáticas asentaran sus reales y pudieran así medrar los dirigentes de la capital.

Por «riñones» hubieron de ser aceptados sus hijos en la fábrica. Y quizás por la ley de la compensación, los dos hermanos se distinguieron como técnicos del ramo. Uno de ellos, el mayor, fué nombrado encargado a los pocos años. Y mientras el padre desbarraba utopías, el hijo sembraba realidades.

Así las cosas, llegó la gran tragedia: una tragedia de «grand guignol» capaz de enmendar a los obreros más insensatos si aun hubiera obreros ciegos a los ejemplos de la realidad.

El hermano menor cayó enfermo de gravedad. El hermano mayor solicitó del dueño de la fábrica un empréstito de mil pesetas, necesarias para que el enfermo fuera conducido a un sanatorio. Pero los negocios iban mal y el culpable era el padre de los hermanos, que traía revueltos a los demás obreros. Pero...

—Ya soy viejo—habló el dueño de la fábrica—y sin hijos. El excelente efecto que me ha producido tu proceder con relación al de tu padre, me encariña contigo hasta el extremo de preocuparme por tu porvenir.

Desde hoy vas a intervenir más directamente en los

asuntos de la fábrica porque voy a darte parte de ella. Al que será mi sucesor, a mi yerno, le eres poco simpático... Esto hay que arreglarlo antes de que yo desaparezca. Esta tarde a las seis te firmaré un documento en el que rezará tu participación en los negocios. A cuenta de ellos te daré dos mil pesetas para que atiendas a la enfermedad de tu hermano...? Contento?

—Contentísimo, señor.

Y así terminó la primera entrevista.

A las tres de la tarde se reunieron los del Sindicato en sesión secreta. Llevaban varias semanas en huelga y era preciso resolver la situación.

—La culpa de todo la tiene «el amo»... Si fuera el yerno quien hubiera de decidir nos saldríamos con la nuestra...

—Pues suprimamos «al amo»—intervino un canalla—.

Y como en las reuniones de las viejas sectas masónicas, se nombró por sorteo al matador. Y la suerte quiso que el asesino fuera el antiguo chofer del millonario aventurero.

—A las cinco de la tarde—habló el más canalla—entra todos los días en su despacho. La ventana que da al patio la tiene abierta y cinco o seis disparos no fallan tan fácilmente... ¿Entendido?

—Entendido, camarada.

A las seis de la tarde y en el despacho del dueño de la fábrica se reunieron éste y el encargado.

—Tu porvenir está decidido. Procura que tu hermano se cure y que tu padre se enmiende. Desde este momento tienes el 5 por 100 de todos nuestros negocios y quedas nombrado director de la fábrica. Voy a firmarte el documento y a entregarte las dos mil pesetas que te prometí...

Pero el documento quedó sin firmar. Sonaron tres disparos y el dueño de la fábrica se desplomó muerto. Uno de los disparos alcanzó al encargado hiriéndole en un brazo.

El que trajo a España un caudal de ideas soviéticas fué procesado, juzgado y conducido a presidio. El hijo mayor a quien hubo de amputársele el brazo derecho, vive una vida miserable de mendigo. El hijo menor agoniza tísico en un hospital...

Y esta es la tragedia que los del pueblo han dado en llamar la tragedia de «los hijos del comunista».

VARAGON

¡Viva la Libertad de Cultos!

El culto de las sinagogas, el culto de los protestantes, el culto de las mezquitas, el culto de las pagodas...

NOTA.—Menos el culto de las Iglesias católicas que se deben incendiar.

EL PUEBLO.—¡Qué bestialidad!

Espigolant

El Cancellier Monsenyor Seipel

Acaba de morir, a la ciutat de Viena, el Cancellier Monsenyor Seipel, una de les figures més sortints i destacades de la política europea. Monsenyor Seipel ha estat un gran estadista, un gran sacerdot i un teòleg eminent. La figura i l'obra d'aquest sacerdot admirable és una lliçó per als catòlics i per als polítics la missió dels quals és procurar el màxim bé per al major nombre possible de persones.

Monsenyor Seipel va salvar Àustria de la ruïna i va assegurar la vida d'aquest estat federal assegurant-li el crèdit a l'exterior. No és cosa d'estranyar que un eminent professor francès digués del prelat Seipel que era l'estadista més eminent d'Europa.

La situació política dels estats de l'Europa central en els moments de la potsguerra portà Monsenyor Seipel a entrar en contacte amb tots els polítics d'Europa, i a Ginebra, on la Societat de Nacions, informada de l'esperit liberal, negava un seient a la Santa Seu, Monsenyor Seipel es guanyava un gran prestigi sense renunciar en res ni per res la dignitat sacerdotal.

La política de Monsenyor Seipel obrà dos miracles en els moments de la desfeta moral i econòmica d'Àustria: l'anivellament dels ingressos i de les despeses dels pressupostos, i el de restablir el crèdit exterior, el fer reviscolar l'economia del país i la creació del banc nacional.

Ell aconseguí disciplinar i unir en un bloc tots els partits de dreta d'Àustria en front dels socialistes. No és d'estranyar que aquesta política assenyada fos combatuda, fins a arribar a l'atemptat, pels professionals de la revolta. El dia 1 de juny de 1924 Monsenyor Seipel va ésser víctima d'un atemptat. El socialista Jaworek li disparà diversos trets que el posaren en perill greu de mort. Una bala incrustada al pulmó, impossible d'ésser extreta, ha minat l'existència de l'eminent prelat qui, ple de virtuts i de mèrits, ha deixat aquest món de misèries per rebre el premi dels seus grans sacrificis.

Malalt i tot, als darrers temps, havia pres un gran interès per a l'organització social per estament, proclamada per l'encíclica «Quadragesimo anno». Era la seva idea predilecta i la

seva obsessió. Encara, últimament havia donat algunes conferències sobre aquest tema.

L'actuació de Monsenyor Seipel és per a nosaltres un exemple. En els moments de lluita i persecució de la idea catòlica i de l'Església a Espanya, hi ha qui creu que la clerecia ha de manifestar-se totalment allunyada de tota intervenció. Seglars catòlics diuen de bona fe que la clerecia s'ha de mantenir al marge de tota actuació político-social. La idea de la nova organització per estaments, la idea predilecta del Papa, podrà devenir una realitat el dia que tinguem un estol de joves sacerdots, exemplarment sacerdots i assenyadament intervencionistes.

De la passada revolta.

Passat ja el vertigen de sensacions i d'idees propi dels primers moments, podem recollir serenament tota aquesta sèrie de fets i bastir-hi les nostres reflexions.

Primerament, hem de fer constar que condemnem d'una manera rotunda, l'alçament militar. Com a catòlics, fidels seguidors de les doctrines de l'Església, rebutgem l'apel·lació a la violència contra el Poder constituït, restant oberta la via de la legalitat. Per deure de consciència acatem l'Autoritat i les seves disposicions, sense perjudici d'actuar amb implacable energia dintre la llei per a obtenir l'abolició dels preceptes sectaris, eminentment injustos i opressors de les nostres creences i subvertidors dels principis fonamentals de la civilització cristiana.

Sentat aquest criteri i ratificada la nostra incommovible oposició ideològica a l'actual política espanyola, hem de constatar que aquesta condemna de la violència, aquest respecte a la llei i a l'Autoritat, que ha de fer dels catòlics els millors ciutadans, ens revesteix d'una força moral aclaparadora per a lluitar inlassablement contra les violacions de la Justícia i del Dret que perpetrin els nostres adversaris.

Lacabem aquestes ratlles, expressant altra vegada el nostre reiterat desig de pacificació. Que sien pacificats els esperits, que es cessi d'hostilitzar els sentiments religiosos, que respectin els drets individuals avui a mercè del Govern, que es posi fre a la demagògia, que es combati la difusió de literatura pornogràfica i dissolvent que emmetzina d'una manera

alarmant el nostre poble. Hem de tenir en compte que si els deplorables esdeveniments a què ens referim han estat possibles, és que han trobat en certs sectors un ambient d'exasperació i de descontentament. Cal, doncs, per a tallar el mal en el seu mateix origen, seguir una política amplament comprensiva, que faci cessar els odís entre els ciutadans, que respecti el dret de tothom, que es desentengui absolutament dels exclusivismes de classe, de secta i de partit, que doni arreu la sensació que la Justícia és — de la mateixa manera per a tots — inviolablement practicada i exigida.

DE SALT

VOLEM LES FESTES INTERSETMANALS

Patrons: Si el mal està fet, i segons vosaltres no el poguéreu deturar, per què no us adreceu públicament als obrers catòlics, als vostres germans en Crist i en l'Església, i no els expliqueu que la malifeta ha estat a contra-cor vostre, i que ja s'arreglarà tot, i que es revisaran els pactes i que es restabliran les festes? No penseu això? ¿Es que us resigneu que les festes siguin suprimides per sempre? ¿I que per sempre més els obrers de les vostres fàbriques, i les llurs cases i famílies i mainada privats estiguin de l'alegria de les festes? ¿Trista i obscura perspectiva, si això preveieu!

I escolteu, joh patrons catòlics de les fàbriques que treballen les festes preceptuals! ¿Per què no autoritzeu els obrers catòlics per a que no treballin si no volen? ¿Bé seria just, almenys, d'urgent justícia, que respectéssiu les consciències i les creences, no les dels estranys, sinó dels propis; les consciències i les voluntats honrades dels obrers catòlics que estimen tant com vosaltres les festes, i que tant com vosaltres volen tenir la satisfacció espiritual d'observar-les! ¿Per què no els dieu: la fàbrica serà oberta, per a complir uns acords irresistibles, però el que no vulgui, que no vingui; cap sanció no se'ls posarà, se'ls respectarà la plaça, que res no temin, perquè res no perdran?

Ja sé que en algunes fàbriques això fou fet al principi, i sé que donà el resultat més entristidor i més negatiu i la divisió volguda pels partidaris de la lluita de classes: els patrons a l'església, els obrers a la fàbrica. Això és el que volien els anarquistes. La religió, afer de burgesos, interès de patrons. L'obrer, no té religió.

Però tots sabem el resultat satisfactori que ha donat aquesta solució aplicada a la fàbrica del senyor Marfà, de Santa Eugènia. Fou una diminuta minoria la que avergonyida acudia al treball per a trepitjar el sant precepte i complir esporuguida, davant les amenaces i coaccions dels senyors que diuen

serven i defensen tota la llibertat per a l'obrer, el dictat de la C. N. T. Avui aquesta desgraciada minoria només són quatre i solament serveix per demostrar un dels tants fracassos de l'enemiga de l'obrer.

Sabem de la fàbrica del Sr. Gassol que, també va posant en pràctica aquest sistema i que dintre de poc tota la gent sensata podrà congratular-se, de què l'obrer passa per damunt dels sectaris i diu sense embuts i opressions que, ell és home i per tant té religió.

Manca, ara, la fàbrica del Veïnat i és necessari patrons, que per respecte a la creença dels vostres germans—hem dit els vostres germans, penseu que si avui estem amb lluites és degut al no considerar així a voltes els obrers—i acabar amb el sectarisme i explotament de la C. N. T., inviteu bonament als vostres obrers a no assistir al treball i molt en particular als qui per escrúpol de consciència cristiana no volen violar la festa. Ja sé que podria succeir—cosa que en dubto—que tots com un sol home acudissin al treball per virtut d'alguna maniobra per l'estil de la que denunciava *Recull* de Blanes (2 juliol), que «els sindicalistes obligaren els seus afiliats, baix pena de multa, a treballar els dies de festa». Hi ha la probabilitat, la quasi seguretat, donat el temperament i les pràctiques anarquistes, que molts obrers són catòlics, i que de debó voldrien celebrar les festes, considerin que tenen ara en front d'ells dos adversaris: els dirigents del sindicat i els patrons, convinguts uns i altres per la supressió de festes, i no gosin, malgrat la invitació de la part d'aquests, a arrostrar la venjança dels primers. Però, això, no es repetiria per part de la C. N. T., ja que una reincidència faria quedar molt malt parat el concepte que tenen de la llibertat de l'obrer i l'anhel de defensar-la-hi, encara que, sia amb els *ullals* i *urpes*, com ens deien. L'obrer és lliure per a acudir o no acudir al treball, almenys aquesta és la idea que tenim de llibertat la qual hem propugnat sempre i defensem i defensarem amb tota lògica i lealtat dintre la llei—i no al marge com vosaltres—i no amb aquelles extremitats bestials amb les quals ho voleu fer vosaltres que no teniu...

I no en dubteu patrons, solament manca posar-ho en pràctica, les costums dels homes honrats continuaran. L'obrer, el nostre obrer té una consciència més cristiana i més catòlica que la que li concedeixen els senyors senglers redemptoristes de la Confederació.

Un treballador

L'ESPIGA DAURADA

Fa alguns jorns que el cel apareix pur i el bon pagès ho aprofita per batre.

Careixen alguns camperols d'era pròpia, i per a batre, aplanen bé un tros de camp i, és la seva era.

Aquests dies deu o dotze eres es veien animades. Joiós, ara, sobre tot, que es veu el gra en la mà, batia el bon treballador content i del seu pit múltiples exclamacions en sortien per a treure la mandra dels animals, però més que per necessitat, per a expressar, així, la seva joia. Més, oh maleït vici! del costat del Manicomí es batia també, i, hom es demanava: Pot un home sensat blasfemar, injuriar... serà algun boig? És possible que

un home amb coneixement, mentre recull el gra daurat, el pa de cada dia, pugui dirigir-se contra Aquell el qual d'un gra li'n dóna cent!

Quant cert és que no tots els que són estan i els que estan són. Quants en manquen a la casa gran!

Et dius incrèdul: doncs, per què renegues? si en res creus... Deus ésser, no *incrèdul*, sinó *insensat*.

SÓN ELS REIS DE LA RIDICULESA

Coneixeu aquells atletes perseguïdors de la Creu; aquells que argumenten en assumptes que no hi pertoca, que la Constitució és laica; aquells que tot i remanant les cireres diuen que tot ha d'ésser laic fins l'escudella; aquells que quan van als enterraments catòlics, durant el cant de les absoltes permaneixen amb el barret clavat fins a les orelles amb menyspreu del difunt; aquells que com els éssers malignes no poden estar sots la presència de la Creu i la separen del públic i alguns fins de casa seva, per a si així logren oblidar la fi que els espera, la qual és la d'estrellar-se contra Ella, i, davant d'Ella ésser jutjats de la seva mesquinesa, de la seva acció anticatalana, de fit a fit en el tribunal inexorable del Déu viu. Els coneixeu aquests? Són aquells que també saben entrar—es clar, fora del poble— a l'església dels Santuaris, presenciar la processó i portar ex-vots i fer promences, no mancaria més, si han estat batejats com les seves criatures. Són aquells, que quan fan alguna excursió no tenen cap inconvenient de fer veure que pregunten dintre les ermites del cim de les nostres muntanyes, deixar llur almoïna i fins llur cèlebre recordança de devot empastifant les seves parets amb el seu nom...

I qui s'ho creuria! Aquest que al seu poble critica i blasma als Reverends, als catòlics i voldria que tot rastre de religió desapareixés, té la patxoca de dir que ell és un gran admirador dels Santuaris—els hem d'entendre, volen dir de les grans fartaneres i escàndols—...

Nosaltres ja us creiem, el que no podem entendre és que us agradi tant ridiculitzar la vostra personeta. Hipòcrites!

ES POT RIURE?

N'hi ha per fer-ho de debó, quan certs esquerrans del poble gosen a dir que defensen la *llibertat*.

Per a defensar una cosa s'ha de conèixer, del contrari, malament pot defensar-se i fins, al fer-ho, podria donar-se el cas—com ja es dóna que anéssiu contra ella.

De manera, que amb el temps que fa que prediqueu aquesta *belleza*, malgrat la nostra bona voluntat, no sabem veure que aquesta presideixi el vostre obrar i, per això voldríem que, ens expliquéssiu qui és aquesta ciutadana i de quina manera la interpreteu per dir allò, del qui no pensi com vosaltres s'ha de....

Es tan gran la llibertat que només per a vosaltres!

Un republicà que no és esquerrès.

OH ANARQUISMO!!

D'un articulàs d'un anarquista la signatura del qual és molt coqueta, és després que en la «caja de la revolució» no hi ha prou diners per comprar un diccionari com cal, car se li han acabat molt aviat els qualificatius, que dedica als pares de la destrucció nacional i principalment del poble.

Si l'anarquisme portat per quatre ingenus neòfits ens han obsequiat amb aquests desgavells, què farà el dia de demà, amic obrer, quan tinguem «oh Anarquia!! paraula reconseguida, escupim-la» aquestes refinades sangoneres del treballador, i que es diuen, mestres de l'anarquisme, redemptors de l'obrer?

Obrer benvolgut, més que mai has d'estar a l'aguait del procedir d'aquests dirigents que exploten la teva bona fe, vigila, i, promptament comprendràs l'engany d'aquests «vivillos».

LA FLACA DE L'ANARQUISTA

En lloc de portar l'obrer pel camí de la cultura, de la germanor, del progrés i de les grans gestes, s'entreté amb la calúnnia; amb la difamació del més sant i sagrat i, no cal dir-ho, amb pintar l'Església com un monstre usurpador del benestar de l'obrer. Farsants!

Si a vosaltres se us acudís, només per un dia, posar en pràctica les ensenyances i instruccions de l'església, l'endemà mateix l'obrer obtindria els seus drets i el poble seria tota una família. Ara, el que passaria, i seria molt lamentable per a les vostres butxaques, que ja s'hauria acabat allò de què els presidents i companyia estessin ben repaxarruts i els pobres obrers morint-se de gana, després d'haver pagat sempre la cotització, car hauria de complir-se aquell manament que diu: «No furtaràs».

És per això que no podeu veure l'Església?

Un anarquista desenganyat

Bo és que descobreixis les iniquitats dels dolents, però més bó els eliminis amb el resplandiment de les teves bones obres.

Imp. de Salomó Marquès—Girona

L'AMIC DEL POBLE

MODERNA FARMACIA

RIBAS

Instal·lada amb tots els
: : avenços moderns : :

CENTRE
D'ESPECÍFICS

LABORATORI D'ESPECÍFICS
LABORATORI D'ANALISIS

Plaça de les Castanyes
TELEFON 144

Girona

Confuèria de
de Negre
E. Piera
Progres 29y33 - telef. 93
Girona

Alfonso Hosta Bellpuig

Melge-Cirurgia

Carrer Ciutadans, 13 · GIRONA

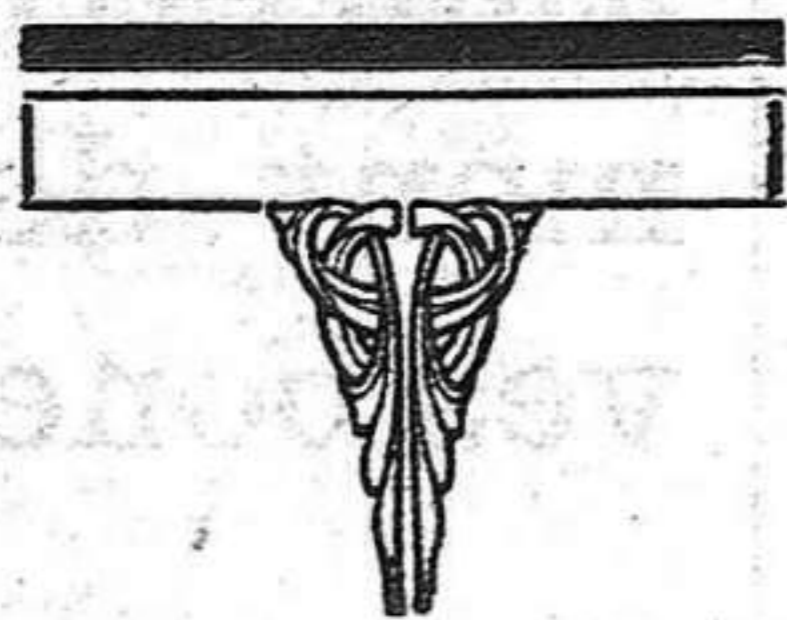
TELÈFON 198

Anònima "Punt Blau"

INSECTICIDA

Galetes de llet

PLAJA

GIRONA

JOAN TARRUS BRU

Melge - Oculista

Figuerola, 17

GIRONA